

Kerncijfers Brijder 2017
Den Haag

Parnassia Addiction Research Centre (PARC)
Brijder
Parnassia Groep

Renske Rigter
Peter Blanken

Den Haag, juni 2018.

INHOUDSOPGAVE

BEKNOPTE SAMENVATTING	3
DEMOGRAFISCHE KENMERKEN	5
Tabel 1. Cliëntgroep Brijder Verslavingszorg: woonachtig in Den Haag	5
Tabel 2. Brijder Cliëntgroep Den Haag: geslacht	5
Tabel 3. Brijder Cliëntgroep Den Haag: leeftijd	6
Tabel 4. Brijder Cliëntgroep Den Haag: hoogst afgeronde opleiding	6
Tabel 5. Brijder Cliëntgroep Den Haag: leefsituatie	7
Tabel 6. Brijder Cliëntgroep Den Haag: inkomensbron	7
Tabel 7. Brijder Cliëntgroep Den Haag: culturele herkomst	8
Tabel 8. Brijder Cliëntgroep Den Haag: wijken Den Haag	9
Tabel 9. Brijder Cliëntgroep Den Haag: stadsdeel Den Haag	10
VERSLAVINGSPROBLEMATIEK EN DEMOGRAFIE	11
Tabel 10. Brijder Cliëntgroep Den Haag: primaire problematiek	11
Tabel 11. Brijder Cliëntgroep Den Haag versus gemeenten Haaglanden: primaire problematiek	11
Tabel 12. Brijder Cliëntgroep Den Haag: primaire problematiek & geslacht	12
Tabel 13. Brijder Cliëntgroep Den Haag: primaire problematiek & leeftijd	13
Tabel 14. Brijder Cliëntgroep Den Haag: primaire problematiek & leefsituatie	13
Tabel 15. Brijder Cliëntgroep Den Haag: primaire problematiek & hoogst afgeronde opleiding	14
Tabel 16. Brijder Cliëntgroep Den Haag: primaire problematiek & inkomensbron	14
Tabel 17. Brijder Cliëntgroep Den Haag: primaire problematiek & culturele herkomst	15
Tabel 18. Brijder Cliëntgroep Den Haag: wijk & primaire problematiek	16
Tabel 19. Brijder Cliëntgroep Den Haag: primaire problematiek & stadsdeel	17
VERSLAVINGSPROBLEMATIEK EN ANDERE VERSLAVINGSKENMERKEN	18
Tabel 20. Brijder Cliëntgroep Den Haag: primaire problematiek & bijmiddel	18
Tabel 21. Brijder Cliëntgroep Den Haag: primaire problematiek & gebruikswijze	18
Tabel 22. Brijder Cliëntgroep Den Haag: primaire problematiek & gebruiksfrequentie	19
Tabel 23. Brijder Cliëntgroep Den Haag: primaire problematiek & gebruiksduur	19
ZORGGEGEVENS	20
Tabel 24. Brijder Cliëntgroep Den Haag: zorgvorm	20
Tabel 25. Brijder Cliëntgroep Den Haag: primaire problematiek & zorgvorm	20
BIJLAGEN	21
Bijlage 1. Toelichting op de tabellen	21
Bijlage 2. Verslaving en verslavingszorg in de bevolking	24

BEKNOPTE SAMENVATTING

In dit tabellenboek worden de belangrijkste verslavings- en demografische kenmerken beschreven van de 2.398 cliënten die in 2017 ten minste één dag - ambulant of klinisch - in zorg zijn geweest bij Brijder Den Haag voor behandeling van verslavingsproblematiek.¹ Dit is een daling in het aantal cliënten van 13% ten opzichte van het aantal cliënten dat in 2015 in zorg was bij Brijder Den Haag.

Bij het naslaan van dit tabellenboek is het van belang om te beseffen dat de gepresenteerde aantallen en percentages betrekking hebben op cliënten die zich hebben aangemeld voor behandeling van hun verslavingsproblematiek. Uit onderzoek blijkt dat het bereik van de verslavingszorg het hoogst is onder problematisch opiaat- (met name heroïne) en cocaïne-gebruikers (zie bijlage 2). Onder alcoholverslaafden, problematische gebruikers van andere middelen (zoals amfetamine en GHB of ecstasy) en onder gokverslaafden is het bereik aanzienlijk lager of onbekend.

Het merendeel van de cliënten was man (78%) en de gemiddelde leeftijd was 43 jaar. Bijna de helft van de cliënten had geen of uitsluitend lager onderwijs afgerond (45%). De grootste groep was alleenwonend (42%). Een kwart had inkomsten uit werk (25%) en iets minder dan de helft had een uitkering (46%). Bijna de helft van de cliënten woonde in het centrum van Den Haag of het stadsdeel Escamp (48%).

De meerderheid van de cliënten noemde alcohol als belangrijkste probleemmiddel (44%), gevolgd door opiaten (19%), cannabis (16%) en cocaïne (11%).² Ten opzichte van de voorgaande jaren is er in 2017 nauwelijks sprake van een verschuiving in de primaire problematiek waarvoor cliënten bij Brijder in zorg zijn gekomen, met uitzondering van een lichte stijging in cocaïne-problematiek.

Bij jongeren tot 20 jaar wordt voornamelijk cannabis als probleemmiddel aangegeven. Het percentage cliënten van 55 jaar of ouder is al enkele jaren boven de 20% en neemt geleidelijk toe. Bij cliënten met als primaire probleemmiddel alcohol (29%) of opiaten (36%) ligt het percentage 55+ nog hoger. Deze hogere leeftijd van ouderen met een hulpvraag voor alcohol en opiaten is ook landelijk te zien.

Wanneer Den Haag wordt vergeleken met de regio Haaglanden valt op dat het percentage cliënten in Den Haag dat alcohol als belangrijkste probleemmiddel noemde aanzienlijk lager is dan in de regio Haaglanden (44% versus 53%), terwijl er meer sprake is van cliënten met opiaat-problematiek (19% versus 10%).

De helft van de cliënten heeft bijkomende secundaire problematiek (51%). Cocaïne wordt het vaakst genoemd als bijmiddel (14%). Vooral bij de primaire problematiek opiaten en cocaïne komt meervoudige problematiek relatief vaak voor (respectievelijk 71% en 75%). Bij ongeveer twee van de vijf cliënten met als primair probleem opiatengebruik komt een combinatie met cocaïnegebruik voor (39%). Bij cocaïne komt het meest een combinatie met alcohol voor (32%).

¹ Gebaseerd op gegevens uit het registratiesysteem Psygis van de Parnassia Groep.

² Omdat het aantal cliënten waarvoor het belangrijkste probleemmiddel onbekend is door de jaren heen varieert, hebben de percentages betrekking op opsluitend de cliënten waarvoor de primaire problematiek wel bekend is.

Injecterend druggebruik wordt sporadisch gerapporteerd (1%) en betreft voornamelijk cliënten met primair, problematisch heroïnegebruik. Cocaïne wordt door ruim de helft van de cliënten met primair, problematisch cocaïnegebruik gerookt (crack-cocaïne basen; 53%). De afgelopen jaren lijkt er sprake te zijn van een verschuiving in toedieningswijze van cocaïne, 5 jaar geleden gaf ruim twee derde van de cliënten aan hun cocaïne te roken (68%).

Meer dan de helft van de cliënten geeft aan dat zij langer dan 10 jaar problemen ervaren in het gebruik van middelen (58%). Bij opiaten geeft zelfs bijna drie kwart van de cliënten aan dat zij langer dan 10 jaar gebruiken (72%).

In 2016 werd een kwart van de cliënten klinisch behandeld (25%), overwegend in combinatie met een ambulante behandeling. Drie kwart van de cliënten werd uitsluitend ambulant behandeld (75%). Klinische behandeling kwam relatief vaker voor bij cliënten met alcohol-, cocaïne- of medicijnverslaving.

DEMOGRAFISCHE KENMERKEN

Tabel 1. Cliëntgroep Brijder Verslavingszorg: woonachtig in Den Haag

	2017		2016		2015	
Woonachtig	N	%	N	%	N	%
Den Haag	2398	36,7	2581	34,8	2759	36,9
Haagland-gemeenten	1050	16,1	1439	19,4	1440	19,3
Overig buiten Den Haag	3050	46,7	3357	45,3	3235	43,3
Zonder vaste woon of verblijfplaats	1	0,0	1	0,0	-	0,0
Onbekend	34	0,5	40	0,5	43	0,6
Totaal	6533	100	7418	100	7477	100

Tabel 2. Brijder Cliëntgroep Den Haag: geslacht

	2017		2016		2015	
Geslacht	N	%	N	%	N	%
Man	1877	78,3	2047	79,3	2163	78,4
Vrouw	521	21,7	534	20,7	596	21,6
Totaal	2398	100	2581	100	2759	100

Tabel 3. Brijder Cliëntgroep Den Haag: leeftijd

	2017		2016		2015	
Leeftijd	N	%	N	%	N	%
t/m 10	-	0,0	-	0,0	-	0,0
11 t/m 12	1	0,0	2	0,1	-	0,0
13 t/m 14	10	0,4	9	0,3	1	0,0
15 t/m 16	29	1,2	24	0,9	19	0,7
17 t/m 19	52	2,2	47	1,8	55	2,0
20 t/m 24	139	5,8	147	5,7	161	5,8
25 t/m 29	186	7,8	203	7,9	228	8,3
30 t/m 34	229	9,5	276	10,7	312	11,3
35 t/m 39	280	11,7	296	11,5	304	11,0
40 t/m 44	284	11,8	322	12,5	371	13,4
45 t/m 49	343	14,3	382	14,8	410	14,9
50 t/m 54	304	12,7	333	12,9	330	12,0
55 t/m 59	264	11,0	291	11,3	294	10,7
60 t/m 64	159	6,6	158	6,1	166	6,0
65 en ouder	118	4,9	91	3,5	108	3,9
Totaal	2398	100	2581	100	2759	100
Gemiddelde	43,4		43,2		43,0	
Standaarddeviatie	13,4		12,8		12,8	

Tabel 4. Brijder Cliëntgroep Den Haag: hoogst afgeronde opleiding

	2017		2016		2015	
Opleiding	N	%	N	%	N	%
Geen	135	5,6	130	5,0	155	5,6
Laag	946	39,4	1092	42,3	1044	37,8
Middelbaar	594	24,8	630	24,4	701	25,4
Hoog	315	13,1	369	14,3	358	13,0
Onbekend	408	17,0	360	13,9	501	18,2
Totaal	2398	100	2581	100	2759	100

Tabel 5. Brijder Cliëntgroep Den Haag: leefsituatie

	2017		2016		2015	
Leefsituatie	N	%	N	%	N	%
Alleen	1010	42,1	1164	45,1	1150	41,7
Samenwonend zonder kind(eren)	228	9,5	290	11,2	274	9,9
Samenwonend met kind(eren)	176	7,3	209	8,1	206	7,5
Alleenwonend met kind(eren)	68	2,8	105	4,1	102	3,7
Met ouders	177	7,4	203	7,9	189	6,9
In instelling	60	2,5	67	2,6	136	4,9
Zwervend	69	2,9	77	3,0	75	2,7
Anders	59	2,5	64	2,5	73	2,6
Onbekend	551	23,0	402	15,6	554	20,1
Totaal	2398	100	2581	100	2759	100

Tabel 6. Brijder Cliëntgroep Den Haag: inkomensbron

	2017		2016		2015	
Inkomensbron	N	%	N	%	N	%
Loon	608	25,4	664	25,7	605	21,9
Uitkering / Toelage	1093	45,6	1204	46,6	1199	43,5
Geen eigen inkomen	182	7,6	228	8,8	242	8,8
Anders	88	3,7	103	4,0	98	3,6
Onbekend	427	17,8	382	14,8	615	22,3
Totaal	2398	100	2581	100	2759	100

Tabel 7. Brijder Cliëntgroep Den Haag: culturele herkomst

Culturele Herkomst	2017		2016		2015	
	N	%	N	%	N	%
Nederlands	810	33,8	1060	41,1	1353	49,0
Europees	59	2,5	92	3,6	126	4,6
Niet-westers allochtoon	328	13,7	445	17,2	580	21,0
waaronder: Antilliaans	24	1,0	33	1,3	40	1,4
Marokkaans	74	3,1	100	3,9	125	4,5
Turks	25	1,0	33	1,3	57	2,1
Surinaams	167	7,0	222	8,6	259	9,4
overig	38	1,6	57	2,2	99	3,6
Overig	24	1,0	36	1,4	53	1,9
Onbekend	1177	49,1	948	36,7	647	23,5
Totaal	2398	100	2581	100	2759	100

Tabel 8. Brijder Cliëntgroep Den Haag: wijken Den Haag

Wijk Den Haag	2017		2016		2015	
	N	%	N	%	N	%
Belgisch Park	22	0,9	26	1,0	27	1,0
Westbroekpark / Duttendel	6	0,3	2	0,1	2	0,1
Benoordenhout	9	0,4	9	0,3	11	0,4
Archipelbuurt	18	0,8	22	0,9	21	0,8
Van Stolkpark en Scheveningse Bos	2	0,1	2	0,1	1	0,0
Scheveningen	97	4,0	95	3,7	105	3,8
Duindorp	58	2,4	72	2,8	79	2,9
Geuzen- en Statenkwartier	42	1,8	38	1,5	48	1,7
Zorgvliet	-	0,0	2	0,1	2	0,1
Duinoord	22	0,9	31	1,2	58	2,1
Bomen- en Bloemenbuurt	43	1,8	41	1,6	51	1,8
Vogelwijk	7	0,3	10	0,4	8	0,3
Bohemen, Meer en Bos	19	0,8	15	0,6	12	0,4
Kijkduin en Ockenburgh	7	0,3	4	0,2	2	0,1
Kraayenstein	29	1,2	16	0,6	65	2,4
Loosduinen	81	3,4	85	3,3	82	3,0
Waldeck	83	3,5	88	3,4	108	3,9
Vruchtenbuurt	19	0,8	19	0,7	20	0,7
Valkenboskwartier	119	5,0	131	5,1	142	5,1
Regentessekwartier	102	4,3	114	4,4	115	4,2
Zeeheldenkwartier	76	3,2	81	3,1	107	3,9
Willemspark	5	0,2	5	0,2	6	0,2
Haagse Bos	1	0,0	1	0,0	1	0,0
Mariahoeve en Marlot	55	2,3	69	2,7	79	2,9
Bezuidenhout	42	1,8	58	2,2	62	2,2
Stationsbuurt	68	2,8	83	3,2	72	2,6
Centrum	145	6,0	146	5,7	130	4,7
Schildersbuurt	132	5,5	180	7,0	169	6,1
Transvaalkwartier	66	2,8	73	2,8	79	2,9
Rustenburg en Oostbroek	77	3,2	83	3,2	83	3,0
Leyenburg	61	2,5	67	2,6	66	2,4
Bouwlust/ Vrederust	144	6,0	141	5,5	158	5,7
Morgenstond	145	6,0	139	5,4	156	5,7
Moerwijk	161	6,7	172	6,7	188	6,8
Groente- en Fruitmarkt	17	0,7	20	0,8	23	0,8
Laakkwartier en Spoorwijk	172	7,2	197	7,6	232	8,4
Binckhorst	48	2,0	39	1,5	23	0,8
Wateringse Veld	30	1,3	23	0,9	19	0,7
Hoornwijck	2	0,1	3	0,1	-	0,0
Ypenburg	32	1,3	37	1,4	31	1,1
Forepark	-	0,0	-	0,0	-	0,0
Leidschenveen	19	0,8	25	1,0	25	0,9
Onbekend	115	4,8	117	4,5	91	3,3
Totaal	2398	100	2581	100	2759	100

Tabel 9. Brijder Cliëntgroep Den Haag: stadsdeel Den Haag

	2017		2016		2015	
Stadsdeel Den Haag	N	%	N	%	N	%
Centrum	527	22,0	610	23,6	607	22,0
Escamp	618	25,8	625	24,2	670	24,3
Haagse Hout	107	4,5	137	5,3	153	5,5
Laak	220	9,2	236	9,1	255	9,2
Leidschenveen-Ypenburg	53	2,2	65	2,5	56	2,0
Loosduinen	219	9,1	208	8,1	269	9,7
Scheveningen	249	10,4	268	10,4	322	11,7
Segbroek	290	12,1	315	12,2	336	12,2
Onbekend	115	4,8	117	4,5	91	3,3
Totaal	2398	100	2581	100	2759	100

VERSLAVINGSPROBLEMATIEK EN DEMOGRAFIE

Tabel 10. Brijder Cliëntgroep Den Haag: primaire problematiek

Primaire problematiek	2017		2016		2015	
	N	%	N	%	N	%
Alcohol	1011	44,3	1150	46,1	1183	45,7
Opiaten	443	19,4	493	19,8	535	20,7
Cocaïne	254	11,1	251	10,1	253	9,8
Cannabis	355	15,6	388	15,6	417	16,1
Medicijnen	41	1,8	36	1,4	32	1,2
GHB	13	0,6	12	0,5	11	0,4
Overig	49	2,1	64	2,6	73	2,8
Gokken*	112	4,9	96	3,8	79	3,1
Geen / n.v.t.	2	0,1	5	0,2	7	0,3
Onbekend	118	-	86	-	169	-
Totaal	2398	100	2581	100	2759	100

*sinds 2016 gamen toegevoegd, sinds 2017 verslaving aan sociale media toegevoegd

Tabel 11. Brijder Cliëntgroep Den Haag versus gemeenten Haaglanden: primaire problematiek

Primaire problematiek	Den Haag		overig Haaglanden	
	N	%	N	%
Alcohol	1011	44,3	535	53,0
Opiaten	443	19,4	96	9,5
Cocaïne	254	11,1	83	8,2
Cannabis	355	15,6	170	16,8
Medicijnen	41	1,8	11	1,1
GHB	13	0,6	7	0,7
Overig	49	2,1	33	3,3
Gokken	112	4,9	72	7,1
Geen / n.v.t.	2	0,1	2	0,2
Onbekend	118	-	41	-
Totaal	2398	100	1050	100

Tabel 12. Brijder Cliëntgroep Den Haag: primaire problematiek & geslacht

Geslacht	Man		Vrouw		Totaal	
	N	%	N	%	N	%
Alcohol	780	77,2	231	22,8	1011	100
Opiaten	361	81,5	82	18,5	443	100
Cocaïne	218	85,8	36	14,2	254	100
Cannabis	273	76,9	82	23,1	355	100
Medicijnen	22	53,7	19	46,3	41	100
Overig	43	69,4	19	30,6	62	100
Gokken	101	90,2	11	9,8	112	100
Geen / n.v.t.	1	50,0	1	50,0	2	100
Onbekend	78	66,1	40	33,9	118	100
Totaal	1877	78,3	521	21,7	2398	100

Tabel 13. Brijder Cliëntgroep Den Haag: primaire problematiek & leeftijd

Leeftijd	≤ 10	11-12	13-14	15-16	17-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	≥ 65	Totaal
Alcohol	-	-	-	1	4	24	53	74	115	126	176	146	135	83	74	1011
Opiaten	-	-	-	-	-	3	7	24	30	58	77	85	87	48	24	443
Cocaïne	-	-	-	-	2	12	24	38	54	36	38	27	15	6	2	254
Cannabis	-	-	2	19	29	71	54	48	45	30	22	20	8	4	3	355
Medicijnen	-	-	-	-	-	1	6	4	3	7	4	8	1	3	4	41
Overig	-	-	-	2	3	5	13	14	7	6	4	2	3	3	-	62
Gokken	-	1	4	4	7	9	17	11	9	8	11	10	11	5	5	112
Geen / n.v.t.	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	2
Onbekend	-	-	4	3	7	14	12	16	16	13	10	6	4	7	6	118
Totaal	-	1	10	29	52	139	186	229	280	284	343	304	264	159	118	2398

Tabel 14. Brijder Cliëntgroep Den Haag: primaire problematiek & leefsituatie

Leefsituatie	Alleen		Samenwonend zonder kind(eren)		Samenwonend met kind(eren)		Alleenwonend met kind(eren)		Met ouders		In instelling		Zwervend		Anders		Onbekend		Totaal	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Alcohol	481	60,0	103	12,8	91	11,3	35	4,4	31	3,9	17	2,1	22	2,7	22	2,7	209	-	1011	100
Opiaten	213	57,0	60	16,0	23	6,1	6	1,6	20	5,3	14	3,7	25	6,7	13	3,5	69	-	443	100
Cocaïne	85	44,3	26	13,5	18	9,4	7	3,6	21	10,9	11	5,7	13	6,8	11	5,7	62	-	254	100
Cannabis	129	47,6	15	5,5	22	8,1	14	5,2	67	24,7	14	5,2	4	1,5	6	2,2	84	-	355	100
Medicijnen	19	65,5	5	17,2	3	10,3	-	0,0	1	3,4	1	3,4	-	0,0	-	0,0	12	-	41	100
Overig	20	45,5	5	11,4	3	6,8	3	6,8	7	15,9	2	4,5	2	4,5	2	4,5	18	-	62	100
Gokken	45	45,5	9	9,1	10	10,1	1	1,0	27	27,3	1	1,0	1	1,0	5	5,1	13	-	112	100
Geen / n.v.t.	1	50,0	-	0,0	1	50,0	-	0,0	-	0,0	-	0,0	-	0,0	-	0,0	-	-	2	100
Onbekend	17	50,0	5	14,7	5	14,7	2	5,9	3	8,8	-	0,0	2	5,9	-	0,0	84	-	118	100
Totaal	1010	54,7	228	12,3	176	9,5	68	3,7	177	9,6	60	3,2	69	3,7	59	3,2	551	-	2398	100

Tabel 15. Brijder Cliëntgroep Den Haag: primaire problematiek & hoogst afgeronde opleiding

Opleiding	Geen		Laag		Middel		Hoog		Onbekend		Totaal	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Alcohol	40	4,7	366	43,1	268	31,5	176	20,7	161	-	1011	100
Opiaten	50	13,0	212	55,1	80	20,8	43	11,2	58	-	443	100
Cocaïne	19	8,8	111	51,6	65	30,2	20	9,3	39	-	254	100
Cannabis	16	5,5	153	52,4	94	32,2	29	9,9	63	-	355	100
Medicijnen	1	2,9	15	44,1	13	38,2	5	14,7	7	-	41	100
Overig	-	0,0	21	45,7	17	37,0	8	17,4	16	-	62	100
Gokken	7	6,9	47	46,5	31	30,7	16	15,8	11	-	112	100
Geen/ n.v.t.	-	0,0	1	50,0	1	50,0	-	0,0	-	-	2	100
Onbekend	2	3,1	20	30,8	25	38,5	18	27,7	53	-	118	100
Totaal	135	6,8	946	47,5	594	29,8	315	15,8	408	-	2398	100

Tabel 16. Brijder Cliëntgroep Den Haag: primaire problematiek & inkomensbron

Inkomensbron	Loon		Uitkering/toelage		Geen eigen inkomen		Anders		Onbekend		Totaal	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Alcohol	308	36,5	455	53,9	56	6,6	25	3,0	167	-	1011	100
Opiaten	82	20,6	266	66,7	20	5,0	31	7,8	44	-	443	100
Cocaïne	72	33,5	119	55,3	13	6,0	11	5,1	39	-	254	100
Cannabis	73	25,4	140	48,8	63	22,0	11	3,8	68	-	355	100
Medicijnen	7	21,9	20	62,5	2	6,3	3	9,4	9	-	41	100
Overig	9	19,1	27	57,4	8	17,0	3	6,4	15	-	62	100
Gokken	42	41,6	42	41,6	15	14,9	2	2,0	11	-	112	100
Geen/ n.v.t.	1	50,0	1	50,0	-	0,0	-	0,0	-	-	2	100
Onbekend	14	31,8	23	52,3	5	11,4	2	4,5	74	-	118	100
Totaal	608	30,8	1093	55,5	182	9,2	88	4,5	427	-	2398	100

Tabel 17. Brijder Cliëntgroep Den Haag: primaire problematiek & culturele herkomst

Culturele herkomst	Nederlands		Europees		Niet-westers Allochtoon		Overig		Onbekend		Totaal	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Alcohol	347	70,4	22	4,5	119	24,1	5	1,0	518	-	1011	100
Opiaten	231	62,6	23	6,2	103	27,9	12	3,3	74	-	443	100
Cocaïne	85	65,9	3	2,3	40	31,0	1	0,8	125	-	254	100
Cannabis	81	63,3	6	4,7	38	29,7	3	2,3	227	-	355	100
Medicijnen	7	46,7	-	0,0	7	46,7	1	6,7	26	-	41	100
Overig	25	96,2	1	3,8	-	0,0	-	0,0	36	-	62	100
Gokken	14	45,2	2	6,5	14	45,2	1	3,2	81	-	112	100
Geen/ n.v.t.	1	100	-	0,0	-	0,0	-	0,0	1	-	2	100
Onbekend	19	65,5	2	6,9	7	24,1	1	3,4	89	-	118	100
Totaal	810	66,3	59	4,8	328	26,9	24	2,0	1177	-	2398	100

Tabel 18. Brijder Cliëntgroep Den Haag: wijk & primaire problematiek

Wijk Den Haag	Alcohol	Opiaten	Cocaine	Canna- bis	Medi- cijnen	Overig	Gokken	Geen/ nvt	On- bekend	Totaal
Belgisch Park	8	2	3	5	-	2	-	-	2	22
Westbroekpark / Duttendel	3	-	-	1	1	-	-	-	1	6
Benoordenhout	4	-	-	3	-	-	1	-	1	9
Archipelbuurt	11	1	2	4	-	-	-	-	-	18
Van Stolkpark, Schev. Bos	1	-	-	-	-	-	-	-	1	2
Scheveningen	33	23	12	13	2	2	3	-	9	97
Duindorp	25	13	8	5	-	2	3	-	2	58
Geuzen- & Statenkwartier	26	4	4	3	1	1	-	-	3	42
Zorgvliet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Duinoord	9	7	1	4	-	-	1	-	-	22
Bomen- en Bloemenbuurt	25	3	2	6	1	-	4	-	2	43
Vogelwijk	4	-	-	1	-	-	-	-	2	7
Bohemen, bos en meer	8	3	5	2	-	-	-	-	1	19
Kijkduin en Ockenburgh	2	-	-	2	-	1	-	-	2	7
Kraayenstein	11	2	6	3	-	5	1	-	1	29
Loosduinen	39	12	10	6	1	-	6	-	7	81
Waldeck	39	13	13	10	3	1	2	-	2	83
Vruchtenbuurt	8	2	2	2	-	1	3	-	1	19
Valkenboskwartier	58	16	11	14	1	1	9	-	9	119
Regentessekwartier	53	13	16	8	2	3	1	-	6	102
Zeeheldenkwartier	26	16	11	14	-	3	2	-	4	76
Willemspark	-	-	-	2	-	-	1	-	2	5
Haagse Bos	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Mariahoeve en Marlot	26	11	8	7	-	1	-	-	2	55
Bezuidenhout	15	16	3	1	2	1	2	-	2	42
Stationsbuurt	23	19	11	10	-	3	1	-	1	68
Centrum	57	28	15	24	1	3	8	-	9	145
Schildersbuurt	47	35	8	25	2	3	5	-	7	132
Transvaalkwartier	27	19	3	12	2	1	1	-	1	66
Rustenburg en Oostbroek	32	14	6	14	3	2	3	-	3	77
Leyenburg	30	6	5	9	3	2	5	-	1	61
Bouwlust/ Vrederust	45	42	16	27	3	1	7	-	3	144
Morgenstond	61	32	15	21	1	4	3	1	7	145
Moerwijk	59	29	19	28	4	3	14	1	4	161
Groente- en Fruitmarkt	8	-	-	3	1	1	1	-	3	17
Laakkwartier en spoorwijk	81	32	13	21	5	8	6	-	6	172
Binckhorst	18	11	4	9	-	-	3	-	3	48
Wateringse Veld	14	2	1	6	-	-	3	-	4	30
Hoorwijk	1	1	-	-	-	-	-	-	-	2
Ypenburg	12	1	6	9	-	1	3	-	-	32
Forepark	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leidschenveen	11	-	3	1	-	1	2	-	1	19
Onbekend	50	15	12	20	2	5	8	-	3	115
Totaal	1011	443	254	355	41	62	112	2	118	2398

Tabel 19. Brijder Cliëntgroep Den Haag: primaire problematiek & stadsdeel

Stadsdeel Den Haag	Centrum	Escamp	Haagse Hout	Laak	Leidschen veen-Ypenburg	Loosduinen	Scheveningen	Segbroek	Onbekend	Totaal
Alcohol	199	241	46	99	24	99	105	148	50	1011
Opiaten	118	125	27	43	2	30	49	34	15	443
Cocaïne	50	62	11	17	9	34	28	31	12	254
Cannabis	94	105	11	30	10	23	31	31	20	355
Medicijnen	6	14	2	5	-	4	4	4	2	41
Overig	14	12	2	8	2	7	7	5	5	62
Gokken	19	35	3	9	5	9	7	17	8	112
Geen/ n.v.t.	-	2	-	-	-	-	-	-	-	2
Onbekend	27	22	5	9	1	13	18	20	3	118
Totaal	527	618	107	220	53	219	249	290	115	2398

VERSLAVINGSPROBLEMATIEK EN ANDERE VERSLAVINGSKENMERKEN

Tabel 20. Brijder Cliëntgroep Den Haag: primaire problematiek & bijmiddel

Primaire problematiek	Bijmiddel																			
	Alcohol		Opiaten		Cocaïne		Cannabis		Medicijnen		Overig		Gokken		Geen/nvt		Onbekend		Totaal	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Alcohol	-	0,0	16	2,1	83	11,0	101	13,4	21	2,8	87	11,5	10	1,3	438	57,9	255	-	1011	100
Opiaten	41	10,4	39	9,9	153	38,9	26	6,6	10	2,5	8	2,0	-	0,0	116	29,5	50	-	443	100
Cocaïne	58	31,7	31	16,9	-	0,0	33	18,0	4	2,2	10	5,5	2	1,1	45	24,6	71	-	254	100
Cannabis	39	14,6	-	0,0	9	3,4	-	0,0	6	2,2	40	15,0	6	2,2	167	62,5	88	-	355	100
Medicijnen	3	11,5	2	7,7	3	11,5	2	7,7	1	3,8	1	3,8	1	3,8	13	50,0	15	-	41	100
Overig	13	33,3	-	0,0	2	5,1	3	7,7	-	0,0	7	17,9	1	2,6	13	33,3	23	-	62	100
Gokken	3	3,1	-	0,0	4	4,1	7	7,1	1	1,0	8	8,2	4	4,1	71	72,4	14	-	112	100
Geen/ n.v.t.	-	0,0	-	0,0	-	0,0	-	0,0	-	0,0	-	0,0	-	0,0	2	100	-	-	2	100
Onbekend	-	0,0	-	0,0	-	0,0	-	0,0	-	0,0	-	0,0	-	0,0	1	100	117	-	118	100
Totaal	157	8,9	88	5,0	254	14,4	172	9,7	43	2,4	161	9,1	24	1,4	866	49,1	633	-	2398	100

Tabel 21. Brijder Cliëntgroep Den Haag: primaire problematiek & gebruikswijze

Wijze van gebruik	Spuiten		Roken		Snuiven		Slikken		Drinken		Anders		Onbekend		Totaal	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Alcohol	-	0,0	1	0,1	-	0,0	3	0,4	758	99,3	1	0,1	248	-	1011	100
Opiaten	13	3,6	237	65,8	15	4,2	70	19,4	9	2,5	16	4,4	83	-	443	100
Cocaïne	5	2,7	96	52,7	81	44,5	-	0,0	-	0,0	-	0,0	72	-	254	100
Cannabis	-	0,0	273	100	-	0,0	-	0,0	-	0,0	-	0,0	82	-	355	100
Medicijnen	-	0,0	-	0,0	-	0,0	26	96,3	-	0,0	1	3,7	14	-	41	100
Overig	-	0,0	2	5,1	10	25,6	12	30,8	11	28,2	4	10,3	23	-	62	100
Gokken	-	0,0	-	0,0	-	0,0	-	0,0	-	0,0	62	100	50	-	112	100
Geen/ n.v.t.	-	0,0	-	0,0	-	0,0	-	0,0	-	0,0	-	0,0	2	-	2	100
Onbekend	-	0,0	-	0,0	-	0,0	-	0,0	-	0,0	-	0,0	118	-	118	100
Totaal	18	1,1	609	35,7	106	6,2	111	6,5	778	45,6	84	4,9	692	-	2398	100

Tabel 22. Brijder Cliëntgroep Den Haag: primaire problematiek & gebruiksfrequentie

Gebruiks-frequentie	Dagelijks		Wekelijks		Onregelmatig		n.v.t.		Onbekend		Totaal	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Alcohol	522	72,4	115	16,0	66	9,2	18	2,5	290	-	1011	100
Opiaten	315	88,5	14	3,9	23	6,5	4	1,1	87	-	443	100
Cocaïne	99	55,0	50	27,8	25	13,9	6	3,3	74	-	254	100
Cannabis	230	87,5	14	5,3	15	5,7	4	1,5	92	-	355	100
Medicijnen	25	96,2	1	3,8	-	0,0	-	0,0	15	-	41	100
Overig	21	56,8	11	29,7	4	10,8	1	2,7	25	-	62	100
Gokken	34	37,8	20	22,2	31	34,4	5	5,6	22	-	112	100
Geen/ n.v.t.	-	0,0	-	0,0	-	0,0	1	100	1	-	2	100
Onbekend	-	0,0	-	0,0	-	0,0	-	0,0	118	-	118	100
Totaal	1246	74,4	225	13,4	164	9,8	39	2,3	724	-	2398	100

Tabel 23. Brijder Cliëntgroep Den Haag: primaire problematiek & gebruiksduur

Gebruiksduur	< 5 jaar		5 – 10 jaar		> 10 jaar		Onbekend		Totaal	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Alcohol	164	23,4	113	16,1	423	60,4	311	-	1011	100
Opiaten	59	16,9	39	11,2	251	71,9	94	-	443	100
Cocaïne	56	32,2	27	15,5	91	52,3	80	-	254	100
Cannabis	69	26,5	64	24,6	127	48,8	95	-	355	100
Medicijnen	11	47,8	6	26,1	6	26,1	18	-	41	100
Overig	20	51,3	6	15,4	13	33,3	23	-	62	100
Gokken	38	40,9	19	20,4	36	38,7	19	-	112	100
Geen/ n.v.t.	1	100	-	0,0	-	0,0	1	-	2	100
Onbekend	-	0,0	-	0,0	-	0,0	118	-	118	100
Totaal	418	25,5	274	16,7	947	57,8	759	-	2398	100

ZORGGEGEVENS

Tabel 24. Brijder Cliëntgroep Den Haag: zorgvorm

Zorgvorm	N	%
Uitsluitend Klinisch	167	7,0
Uitsluitend Ambulant	1802	75,1
Ambulant én klinisch	429	17,9
Totaal	2398	100

Tabel 25. Brijder Cliëntgroep Den Haag: primaire problematiek & zorgvorm

Zorgvorm	Klinisch		Ambulant		Ambulant én klinisch		Totaal	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Alcohol	89	8,8	709	70,1	213	21,1	1011	100
Opiaten	15	3,4	378	85,3	50	11,3	443	100
Cocaïne	18	7,1	179	70,5	57	22,4	254	100
Cannabis	11	3,1	281	79,2	63	17,7	355	100
Medicijnen	3	7,3	26	63,4	12	29,3	41	100
Overig	8	12,9	35	56,5	19	30,6	62	100
Gokken	1	0,9	107	95,5	4	3,6	112	100
Geen/ n.v.t.	-	0,0	2	100	-	0,0	2	100
Onbekend	22	18,6	85	72,0	11	9,3	118	100
Totaal	167	7,0	1802	75,1	429	17,9	2398	100

BIJLAGE: TOELICHTING OP DE TABELLEN

Tabel 1. Woonachtig in gemeente

Om te bepalen of de cliënt woonachtig is in Den Haag is gebruik gemaakt van de postcode of de geregistreerde woonplaats of gemeente.

Tabel 2. Geslacht

Spreekt voor zich.

Tabel 3. Leeftijd

De leeftijd is bepaald op 1 juli van het betreffende jaar van rapportage.

Tabel 4. Hoogst afgeronde opleiding

Bij de weergave van de hoogst afgeronde opleiding zijn de gerapporteerde opleidingen als volgt gecategoriseerd:

	categorie	omschrijving
1	geen	-
2	laag	BuO, LO, LVO, LBO
3	middelbaar	MVO, MBO, HVO
4	hoog	VWO, HBO, WO
9	onbekend	-

Tabel 5. Leefsituatie

	categorie	omschrijving
1	alleen	-
2	samenwonend zonder kind(eren)	-
3	samenwonend met kind(eren)	-
4	alleenwonend met kind(eren)	-
5	met ouders	-
6	instelling	met andere(n) wonend in een GGZ of niet-GGZ instelling of in verzorgingstehuis
7	zwervend	zwervend of dakloos
8	anders	-
9	onbekend	-

Tabel 6. Inkomensbron

	categorie	omschrijving
1	loon	zowel inkomen uit loondienst als uit een eigen bedrijf (zelfstandige)
2	uitkering/toelage	bijstandsuitkering, AOW, pensioen, VUT, studiefinanciering
3	geen eigen inkomen	-
4	anders	-
9	onbekend	-

Tabel 7. Culturele herkomst

De culturele herkomst van cliënten wordt bepaald door de cliënt zelf. De culturele herkomst is niet gelijk aan de etniciteit zoals deze door het CBS is gedefinieerd.

	categorie	omschrijving
1	nederlands	-
2	euuropees	oost-, zuid- en overig Europees
3	niet-westers allochtoon	Turks, Moluks, overig Aziatisch, Surinaams, Antilliaans, overig Latijns-Amerikaans, Marokkaans, overig Afrikaans
4	overig	overige landen
9	onbekend	-

Tabel 8. Wijken Den Haag

Aan de hand van beschikbare postcode is bepaald in welke wijk van Den Haag cliënten woonachtig zijn of geregistreerd staan.

Tabel 9. Stadsdeel Den Haag

Idem als wijkindeling.

Tabel 10. Primaire problematiek

Als de primaire problematiek onbekend was, zijn de ontbrekende data voor zover mogelijk aangevuld met de diagnoses op de DSM as I.

	categorie	omschrijving
1	alcohol	-
2	opiaten	heroïne, methadon, morfine, overige opiaten
3	cocaïne	(snuif-) cocaïne, crack-cocaïne, base-cocaïne, gekookte coke
4	cannabis	
5	medicijnen	benzodiazepinen, barbituraten, overige psychofarmaca en medicijnen
6	overig	amfetamine, overig stimulerende middelen, ecstasy, LSD, overige hallucinogenen, vluchtige middelen (ether, lijn), GHB*, nicotine en meerdere middelen (diagnose op as1: afhankelijk verschillende middelen)
7	gokken	kansspelautomaten, casinospelen, krasloten, bingo, weddenschappen, loterijen, overig gokken (waaronder internet gokken) en sinds 2016 gamen en sinds 2017 verslaving aan sociale media
8	geen / n.v.t.	-
9	onbekend	-

* Met uitzondering van tabel 10, waarin GHB separaat is weergegeven.

Tabel 22. Gebruiksfrequentie

	categorie	omschrijving
1	dagelijks	meermalen per dag of dagelijks
2	wekelijks	meermalen per week of wekelijks
3	onregelmatig	-
4	n.v.t.	-
9	onbekend	-

Tabel 24. Zorgvorm

	categorie	omschrijving
2	uitsluitend klinisch	cliënten die ten minste 1 dag opgenomen zijn geweest op een klinische afdeling (en die in het rapportage jaar niet ambulante in zorg zijn geweest)
3	uitsluitend ambulante	cliënten die ten minste 1 zorgcontact hebben gehad op een ambulante, poliklinische of deeltijd afdeling (en die in het rapportage jaar niet klinisch in zorg zijn geweest)
4	ambulante en klinisch	cliënten die in het rapportage jaar zowel klinisch als ambulante in zorg zijn geweest
9	onbekend	-

BIJLAGE 2: VERSLAVING EN VERSLAVINGSZORG IN DE BEVOLKING

primair probleem	actueel of regelmatig gebruik binnen de bevolking	aantal verslaafden	aantal in ambulante, poliklinische of klinische zorg	percentage in zorg
Tabak	3.200.000	2.660.000	262.000	10%
Alcohol	10.700.000	395.000/82.000	35.274	7%
Opiaten/heroïne	14.000	14.000	13.017	93%
Cocaïne	110.000	?? 30.000	14.748	?? ± 49%
Amfetamines	70.000	??	2.826	??
Benzodiazepines	420.000	35.000/22.000	3.919	7%
Cannabis	550.000	40.000/29.000	17.031	25%
Ecstasy	130.000	??	818	??
GHB	10.000	??	1.079	??
Gokken	257.500	20.300	3.084	15%

Korte verantwoording van bovenstaande tabel:

- De gegevens met betrekking tot actueel of regelmatig gebruik hebben betrekking op de Nederlandse bevolking van 15 t/m 64 jaar en zijn overwegend gebaseerd op het "Nationaal Prevalentie Onderzoek Middelengebruik" uit 2009 (IVO, 2010) en de "Nationale Drug Monitor: Jaarbericht 2017" (Trimbos instituut, 2018). Hierbij dient te worden opgemerkt dat schattingen op basis van bevolkingsonderzoek van het aantal actuele of regelmatige gebruikers van illegale middelen over het algemeen tot een onderschatting leiden, zeker als deze middelen relatief weinig worden gebruikt. Dit geldt eveneens voor de schattingen van het aantal verslaafden.
- De gegevens met betrekking tot het aantal verslaafden en het aantal personen in zorg zijn afkomstig uit de volgende bronnen: "NEMESIS-2: Opzet en eerste resultaten" (Nederlandse bevolking van 18 t/m 64 jaar; Trimbos instituut, 2010), "Kerncijfers Verslavingszorg 2015" (LADIS, 2016); "Kerncijfers roken in Nederland 2012 (STIVORO, 2013); en "Factsheet Continu Onderzoek Rookgewoonten 2014" (NET/Trimbos instituut 2015).
- Voor alcohol, benzodiazepines en cannabis wordt zowel het geschatte aantal personen bij wie sprake is van "misbruik" als het geschatte aantal personen bij wie sprake is van "afhankelijkheid" gerapporteerd (NEMESIS-2, Trimbos instituut, 2010).
- De gegevens met betrekking tot actueel (in de afgelopen 12 maanden) en problematisch gokken zijn afkomstig uit "Gokken in kaart" (Intraval, 2011).
- Het aantal en percentage rokers dat zorg heeft ontvangen heeft betrekking op alle vormen van (zelf-) zorg, zoals: nicotinevervangende middelen, voorgeschreven medicijnen, maar bijvoorbeeld ook het volgen van (online) cursussen en trainingen. Het aantal rookverslaafden dat in 2015 een beroep heeft gedaan op de reguliere verslavingszorg is laag (landelijk ruim 800 cliënten; LADIS, 2016).